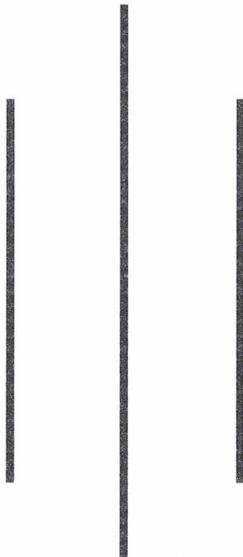

प्रदेश खेलकुद परिषद्
संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन

प्रदेश सरकार
युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय
गण्डकी प्रदेश, पोखरा
२०७८ कार्तिक

विषयसूची

भाग १

अध्ययनको परिचय

१.१ अध्ययनको पृष्ठभूमि	१
१.२ संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण समिति	१
१.३ अध्ययनको उद्देश्य	१
१.४ अध्ययन विधि	२
१.५ अध्ययनको औचित्य	३
१.६ अध्ययनको सीमा	३

भाग-२

कार्यबोझ तथा कार्यप्रकृतिको विश्लेषण

२.१ कार्यबोझ विश्लेषणः	४
२.२ कार्य प्रकृतिको विश्लेषणः	५
२.३ महाशाखा तथा शाखाहरूको कार्यविवरण	५

भाग-३

प्रस्तावित संगठन, दरबन्दी र सिफारिस

३.१ प्रस्तावित संगठन ढाँचाको व्याख्या	८
३.२ प्रस्तावित दरबन्दी विवरणको व्याख्या	९
३.३ प्रस्तावित संगठन संरचनाको वित्तीय विश्लेषण	१०
३.४ निष्कर्ष तथा सुझाव	११

अनुसूची

प्रदेश खेलकुद परिषद्को प्रस्तावित संगठन संरचना	१२
प्रदेश खेलकुद परिषद्को प्रस्तावित दरबन्दी तेरिज	१३

भाग १

अध्ययनको परिचय

मुख्य सचिव
लाल भट्ट

१.१ अध्ययनको पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले संघीय शासन प्रणालीको अवलम्बन गरेसँगै तीन तहको राजनीतिक र प्रशासनिक संरचनाको व्यवस्था भयो । नेपालको इतिहासमा पहिलो पटक प्रदेश संरचनाको व्यवस्था भई प्रदेश सरकारहरू समेत गठन भए । मिति २०७४ फागुन ४ मा गण्डकी प्रदेश सरकार गठन भएपश्चात विभिन्न सातवटा मन्त्रालयहरूको स्थापना भयो । गण्डकी प्रदेश सरकारको नीति अनुसार खेलकुदको विकास र विस्तारको लागि प्रदेशमा खेलकुद सम्बन्धी कानून, संरचना तथा पूर्वाधारको व्यवस्था गर्न प्रदेश खेलकुद विकास ऐन, २०७७ तथा गण्डकी प्रदेश खेलकुद विकास नियमावली, २०७८ जारी भए । सोही प्रदेश खेलकुद विकास ऐन, २०७७ को व्यवस्था मुताविक प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७७ फागुन ०९ गतेको निर्णय अनुसार प्रदेश खेलकुद परिषद्को स्थापना भयो । प्रदेश सरकार कार्यसम्पादन नियमावली, २०७४ अनुसार युवा तथा खेलकुद क्षेत्रको जिम्मेवारी तात्कालिन सामाजिक विकास मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रमा रहेकोमा मिति २०७८ वैशाख १६ गतेको संशोधन अनुसार युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयको स्थापना भई युवा तथा खेलकुद क्षेत्रको जिम्मेवारी समेत तोकिएको छ ।

प्रदेशमा खेलकुदका समग्र गतिविधिको सञ्चालन, प्रतियोगिताहरूको आयोजना र व्यवस्थापन लगायत प्रदेश खेलकुद विकास ऐन र नियमावलीले तोकेका कार्यहरू प्रभावकारी ढंगमा सम्पादन गर्न प्रदेश खेलकुद परिषद्को लागि उपयुक्त संगठन संरचनाको आवश्यक भएको छ । प्रदेश सरकारका खेलकुद नीति, योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन एवम् जिल्ला खेलकुद विकास समितिहरूको परिचालन र नियन्त्रण समेत गर्ने जिम्मेवारी भएको प्रदेश खेलकुद परिषद्को कार्यबोझ, कार्यप्रकृति अनुसार जनशक्तिको व्यवस्था गर्न संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

१.२ संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण समिति

प्रदेश खेलकुद परिषद्, गण्डकीको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन पेश गर्न युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयको मिति २०७८/०४/२४ को (सचिवस्तरीय) निर्णयानुसार देहायबमोजिमको समिति गठन भई गण्डकी प्रदेश सरकारको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण निर्देशिका, २०७७ का आधारमा सोही निर्देशिकाको अनुसूची-१ को ढाँचामा सर्वेक्षण समितिले यो प्रतिवेदन तयार गरेको हो ।

प्रदेश सचिव, श्री विनोद बहादुर कुँवर	युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	संयोजक
उपसचिव, श्री रामेश्वर अर्याल	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	सदस्य
शाखा अधिकृत, श्री गीता घिमिरे,	अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
उपसचिव, श्री तेजप्रसाद काप्ले	युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	सदस्य सचिव

३५५

१०५

प्राप्ति सचिव

प्रदेश खेलकुद परिषद्, गण्डकी	आमन्त्रित
युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	आमन्त्रित
शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय	आमन्त्रित

१.३ अध्ययनको उद्देश्य

प्रदेशमा खेलकुदका समग्र गतिविधिको सञ्चालन, प्रतियोगिताहरूको आयोजना र व्यवस्थापन लगायत प्रदेश खेलकुद विकास ऐन र नियमावलीले तोकेका कार्यहरूको प्रभावकारी ढंगमा सम्पादन गर्न प्रदेश खेलकुद परिषद् को लागि उपयुक्त संगठन संरचनाको व्यवस्था गरी प्रदेश सरकारका खेलकुद सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन एवम् जिल्ला खेलकुद विकास समितिहरूको परिचालन र नियमन गर्न आवश्यक संगठन संरचना र जनशक्तिको निर्कर्त्ता गर्नु यस अध्ययनको मुख्य उद्देश्य हो। यस अध्ययनका उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्;

- (१) प्रदेश खेलकुद परिषद्, गण्डकीको कार्यबोझ र कार्यप्रकृतिको विश्लेषण गर्नु,
- (२) प्रदेश खेलकुद परिषद्, गण्डकीको संगठन संरचना निर्कर्त्ता गर्नु,
- (३) महाशाखा र शाखाहरूको कार्यविवरण तोक्नु,
- (४) प्रदेश खेलकुद परिषद्, गण्डकीको लागि आवश्यक कर्मचारीको निर्कर्त्ता गर्नु,
- (५) परिषद् को सञ्चालनमा हुने वित्तीय आवश्यकताको विश्लेषण गर्नु ।

१.४ अध्ययनको विधि

प्रदेश खेलकुद परिषद्, गण्डकीको सङ्गठन र व्यवस्थापकीय संरचनालाई व्यवस्थित गर्न संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्दा प्रारम्भिक छलफल, सन्दर्भ सामग्रीहरूको उपयोग, खेल क्षेत्रका विज्ञ तथा प्रशिक्षकहरूसँग अन्तर्क्रिया तथा राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् र अन्य प्रदेशका खेलकुद परिषद् को सङ्गठनको नमुनाहरूको अवलोकनका साथै अन्य समसामयिक विधिहरू प्रयोगमा ल्याईएको छ। प्रस्तावित महाशाखा, शाखाहरूको कार्यविवरण, कार्यबोझ र कार्यप्रकृतिको अध्ययन विश्लेषण तथा विगतका विभिन्न निकायहरूको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदनहरूलाई समेत अध्ययन सामग्रीको रूपमा लिइएको छ।

गण्डकी प्रदेश सरकारका माननीय युवा तथा खेलकुद मन्त्रीज्यू, सचिव र अन्य कर्मचारीहरूसँगको छलफललाई समेत आधार मानी देहायका कानूनी दस्तावेजलाई ध्यान दिई यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ।

- (१) नेपालको संविधान,
- (२) गण्डकी प्रदेश, प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली (संशोधन सहित), २०७८,
- (३) खेलकुद सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली,
- (४) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएको तीनै तहका सरकारको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन,
- (५) प्रदेश सरकारको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण निर्देशिका, २०७७

१.५ अध्ययनको औचित्य:

प्रस्तुत सचिव

प्रदेश खेलकुद विकास ऐन, २०७७ को व्यवस्था अनुसार प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७७ फागुन ०९ गतेको निर्णयबाट परिषद्का पदाधिकारीहरूको मनोनयनसँगै प्रदेश खेलकुद परिषद्को स्थापना भएको हो । प्रदेश सरकारका खेलकुद सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन एवम् जिल्ला खेलकुद विकास समितिहरूको परिचालन र नियन्त्रण समेत गर्ने प्रदेश खेलकुद परिषद्को कार्यबोझ र कार्यप्रकृति अनुसार संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने आवश्यक छ ।

प्रदेशमा खेलकुदका समग्र गतिविधिको सञ्चालन, प्रतियोगिताहरूको आयोजना र व्यवस्थापन, खेल अध्ययन अनुसन्धान लगायत प्रदेश खेलकुद विकास ऐन र नियमावलीले तोकेका कार्यहरू प्रभावकारी ढंगमा सम्पादन गर्ने प्रदेश खेलकुद परिषद्को लागि उपयुक्त संगठन संरचनाको नियमौल गर्नु यस अध्ययनको औचित्य हो ।

१.६ अध्ययनको सीमा:

प्रदेश सरकारको क्षेत्राधिकार, निजामती सेवा अन्तर्गत रहने कर्मचारीको सेवा, समूह र उपलब्ध हुनसक्ने जनशक्तिलाई आधार मानेर संगठन संरचना तथा कर्मचारीको संख्या र सेवा समूह प्रस्ताव गर्नुपर्ने अवस्था विद्यमान रहेको छ । प्रदेश सरकारबाट प्रदेश खेलकुद परिषद्को स्थापना भई कार्यालय व्यवस्थापनको लागि तत्काल संगठन संरचनाको सिफारिस गर्नु पर्ने भएकोले सिमित स्रोत साधन तथा जनशक्तिमा आधारित भएर यो अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

खेलकुद क्षेत्र विशिष्टिकृत क्षेत्र भएकाले प्रदेश खेलकुद परिषद्मा खेल विज्ञान तथा प्रशिक्षण क्षेत्रको विशिष्ट जनशक्ति आवश्यक पर्ने भएता पनि प्रदेश सरकारको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण निर्देशिका, २०७७ को अधिनमा रही यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ । प्रदेश सरकारको जनशक्तिको मौजुदा स्थिति र आवश्यकताको आधारमा परिषद्को कार्य विवरण र कार्यप्रकृतिलाई दृष्टिगत गरी अनुसूची-१ बमोजिमको संगठन संरचना र अनुसूची-२ बमोजिमका दरवन्दी तथा पद रहने गरी जनशक्तिको प्रक्षेपण गरिएको छ ।

भाग २

२०७८ प्रमुख सचिव

कार्यबोझ र कार्य प्रकृतिको विश्लेषण

२.१ कार्यबोझको विश्लेषणः

प्रदेश खेलकुद विकास ऐन, २०७७ र गण्डकी प्रदेश खेलकुद विकास नियमावली, २०७८ बमोजिम प्रदेश खेलकुद परिषद्को मुख्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	काम, कर्तव्य र अधिकार
१	खेलकूद सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानुन तथा मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमन, खेलकूद तथा खेलकूद पूर्वाधारको विकास र प्रवर्द्धन सम्बन्धमा मन्त्रालयलाई सुझाव दिने ।
२	परिषद्को वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत गर्ने ।
३	परिषद्को मानव स्रोत विकास एवम् व्यवस्थापन योजना तथा संगठन संरचना तयार गरी मन्त्रालय पेश गर्ने ।
४	प्रदेश, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरका खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्ने गराउने ।
५	खेल तथा खेलाडीहरूको वर्गीकरण गर्ने र खेलाडीहरूको सामाजिक सुरक्षाको लागि आवश्यक पहल गर्ने ।
६	खेलकुद सम्बन्धी तालिम केन्द्र तथा प्रतिष्ठानको स्थापना गर्ने पहल गर्ने ।
७	खेलकुद विकासको लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी आवश्यक सामग्री प्रकाशन गर्ने, गराउने
८	खेल संघ संस्थाहरूको दर्ता, नविकरण र नियमन सम्बन्धी आवश्यक कार्यविधि निर्माण गरी लागु गर्ने ।
९	परिषद्मा दर्ता भएका खेलका खेलाडीहरूलाई नियमित रूपमा प्रशिक्षण गर्ने ।
१०	विभिन्न विधाका खेलाडीको प्रतिभा पहिचान र छनौट गर्ने ।
११	खेलकुद प्रशिक्षण र खेल विज्ञान सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, तालिम एवम् गोष्टी सञ्चालन ।
१२	खेलकुद प्रशासन र संघसंस्थाको समन्वय ।
१३	प्रदेशमा खेलकुद सम्बन्धी अन्य गतिविधिहरू सञ्चालन ।

प्रदेश सरकारका खेलकुद सम्बन्धी नीति, नियम तथा वार्षिक कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्नु प्रदेश खेलकुद परिषद्को प्रमुख जिम्मेवारी रहेको छ । परिषद्को कार्यबोझको विश्लेषण गर्दा कार्यजिम्मेवारी तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा एधार वटा जिल्ला रहेको प्रदेशका खेलकुद प्रतियोगिता तथा खेलकुद पूर्वाधार निर्माण समेतका काम यसै परिषद्मा रहेकाले कार्यबोझ बढ्दै जाने देखिन्छ । खेलकुद सम्बन्धी तालिम केन्द्र तथा प्रतिष्ठानको स्थापना सञ्चालन, खेलकुद विकासका लागि अध्ययन अनुसन्धान तथा खेलाडी, प्रशिक्षक लगायतका सम्बन्धित जनशक्तिको व्यवसायिक सुरक्षा सम्बन्धी काम समेत गर्नुपर्ने अवस्थामा पनि न्यूनतम आवश्यक जनशक्तिको प्रस्ताव गरिएको छ ।

२०७८
प्रमुख सचिव
लाल शर्मा

२.२ कार्य प्रकृतिको विश्लेषण:

एसी

प्रस्तुति सांख्य

यस परिषद्को कार्य प्रकृति हेर्दा खेलकुद प्रतियोगिताहरूको आयोजना तथा सञ्चालन, खेलकुद पूर्वाधारहरूको मापदण्ड निर्धारण तथा निर्माण, खेलाडी, प्रशिक्षक तथा निर्णायकहरूको उत्पादन, प्रशिक्षण एवम् परिचालन, खेल सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान तथा जिल्ला खेलकुद विकास समितिहरू र खेल संघ संस्थाहरूको नियमन गर्ने लगायतका कार्यहरूबाट यस परिषद्को कार्यप्रकृतिको आँकलन गर्न सकिन्छ ।

२.३ महाशाखा तथा शाखाहरूको कार्य विवरण:

परिषद्को कामकारबाहीलाई कुशल, व्यवसायिक र प्रतिस्पर्धी बनाउन उपयुक्त प्रकारको संगठन संरचना, जनशक्ति व्यवस्थापन, परिषद्को आवश्यकता एवम् उपलब्ध स्रोत साधन समेतका आधारमा देहाय बमोजिमका महाशाखा तथा शाखाहरूबाट देहाय बमोजिमका कार्य जिम्मेवारी सम्पादन हुने गरी कार्य सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउन उपयुक्त देखिन्छ ।

अनुसूची १ बमोजिमको संगठन र अनुसूची २ बमोजिमको दरबन्दी तेरिज व्यवस्था गर्न तपसिल बमोजिमका महाशाखा तथा शाखाहरू र उक्त महाशाखा र शाखाहरूको कार्य विवरण निम्न बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

२.३.१ प्रतियोगिता तथा खेल प्रतिष्ठान महाशाखा

- (१) खेलकुद सम्बन्धी तालिम केन्द्र तथा प्रतिष्ठान स्थापना र खेलकुद विकासको लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
 - (२) खेलकुद सम्बन्धी तालिम तथा प्रशिक्षण योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
 - (३) खेलकुद सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानुन तथा मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमनमा सहजीकरण एवम् समन्वय सम्बन्धी कार्य,
 - (४) खेलकुद प्रतियोगिता तथा कार्यक्रम आयोजना र सहभागिता सम्बन्धी कार्य,
 - (५) खेलकुद गतिविधि सञ्चालन, प्रतिवेदन तथा अभिलेख सम्बन्धी कार्य,
 - (६) खेल क्षेत्रमा आवश्यक आचार संहिता सम्बन्धी कार्य ।
 - (७) खेलकुद सम्बन्धी अध्ययन, अध्यापन कार्यमा टेवा सम्बन्धी कार्य।
 - (८) खेल अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धमा अन्य प्रतिष्ठान तथा विश्वविद्यालयहरूसँग समन्वय सम्बन्धी कार्य,
 - (९) खेलकुद क्षेत्रका प्राज्ञिक गतिविधि सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
 - (१०) मातहतका शाखाहरूको परिचालन र समन्वय गर्ने ।
- (क) प्रतियोगिता तथा प्रशिक्षण शाखा
- (१) खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना, सञ्चालन तथा सहभागिता सम्बन्धी कार्य,
 - (२) खेल प्रतियोगिता तथा प्रशिक्षण योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
 - (३) प्रतियोगिता तथा प्रशिक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको अनुगमन, मूल्यांकन, नियमन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
 - (४) युवाहरूलाई खेल क्षेत्रमा पहुँच एवम् प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्य,

५५

~~प्राप्ति संचिव~~

(५) जागरण, रोजगारी, उद्यमशीलता, दुव्यसन निवारण तथा महिला सशक्तीकरण, लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरणमा खेलक्षेत्रलाई आवद्ध गरी कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,

(६) प्रदेश अन्तरगतका खेलाडीहरूको अभिलेख सम्बन्धी कार्य,

(७) खेलकुद प्रशिक्षक, रेफ्री तथा निर्णायक तयारी सम्बन्धी कार्य,

(८) खेलकुदको अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी गोष्टी, सेमिनारको आयोजना तथा सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,

(ख) स्वास्थ्य शाखा

(१) खेलाडी, प्रशिक्षक, कर्मचारी, निर्णायक लगायतका सम्बन्धित व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य परीक्षण र स्वाथ्य अभिलेख सम्बन्धी कार्य,

(२) प्राथमिक उपचार सेवा र फिजियोथेरेपी सम्बन्धी कार्य,

(३) विभिन्न कार्यक्रम तथा प्रतियोगिताहरूमा स्वास्थ सेवा सम्बन्धी कार्य,

(४) पोषण तथा सन्तुलित आहार सम्बन्धी कार्य,

(५) स्वास्थ्य तथा सुरक्षा सम्बन्धी सचेतना तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम।

२.३.२ प्रशासन महाशाखा

(१) कर्मचारीको नियुक्ति, सर्वा, बढुवा तथा विभागीय कारवाही सम्बन्धी कार्य,

(२) कानुन निर्माण तथा अदालती जवाफ तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,

(३) योजना अनुगमन, मुल्यांकन र नियमन सम्बन्धी कार्य,

(४) कार्यालय व्यवस्थापन, कर्मचारी प्रशासन तथा परिचालन,

(५) कर्मचारी, खेलाडी तथा प्रशिक्षकहरूको प्रोत्साहन र कारवाही सम्बन्धी कार्य,

(६) सूचना प्रविधि सम्बन्धी कार्य,

(७) आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्य,

(८) खेल पूर्वाधारको आवश्यकता पहिचान, योजना तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,

(९) राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् तथा स्थानीय खेलकुद विकास समितिहरूसँग समन्वय सम्बन्धी कार्य ।

(१०) मातहतका शाखाहरूको परिचालन र समन्वय सम्बन्धी कार्य ।

(क) प्रशासन तथा योजना शाखा

(१) परिषद् अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको नियुक्ति सम्बन्धी कार्य,

(२) परिषद् अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको सर्वा तथा बढुवा सम्बन्धी कार्य,

(३) परिषद् अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको विभागीय कारवाही सम्बन्धी कार्य,

(४) परिषद् अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन तथा अभिलेख सम्बन्धी कार्य,

(५) परिषद् को योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,

(६) मन्त्रालय, प्रदेश खेलकुद परिषद् र मातहतका भौतिक पूर्वाधारको डिजाइन, लागत अनुमान तयारी, निर्माण सुपरीवेक्षण एवम् प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्य,

(७) परिषद् का सवारी साधन, यन्त्र, उपकरण, लगायतका सम्पत्तिको संरक्षण तथा संवर्द्धन सम्बन्धी कार्य,

22

प्रधान सचिव

- (८) सदस्य सचिवज्यूको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
(९) सूचना तथा प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धी कार्य,
(१०) खेलाडीहरूको बीमा सम्बन्धी कार्य,
(११) दर्ता चलानी र अन्य भैपरी आउने कार्य।

(ख) लेखा शाखा

- (१) आर्थिक कारोबार तथा लेखापालन सम्बन्धी कार्य,
(२) परिषद्को बजेट निर्माण तथा खर्च सम्बन्धी कार्य,
(३) अन्तरनिकाय बजेट समन्वय सम्बन्धी कार्य,
(४) लेखा परीक्षण तथा बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी कार्य,
(५) बजेट निकासा, खर्च तथा लेखा नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य।

प्रधान सचिव
युवा तथा खेलकुद सञ्चालन
गणकी प्रदश
पोखरा, वैपाल

भाग-३

~~प्रस्तावित संगठन, दरबन्दी र सिफारिस~~

प्रस्तावित संगठन, दरबन्दी र सिफारिस

३.१ प्रस्तावित संगठन ढाँचाको व्याख्या

गण्डकी प्रदेश खेलकुद परिषद्को प्रस्तावित संगठन ढाँचामा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सदस्य-सचिव सहित प्रतियोगिता तथा खेल प्रतिष्ठान महाशाखा र प्रशासन महाशाखा गरी दुईवटा महाशाखा प्रस्ताव गरिएको छ। प्रतियोगिता तथा खेल प्रतिष्ठान महाशाखा अन्तर्गत प्रतियोगिता, प्रशिक्षण र खेल अध्ययन अनुसन्धान सञ्चालन गर्नको लागि प्रतियोगिता तथा प्रशिक्षण शाखा र परिषद् वा सो मात्रतका अन्य निकायमा रहने खेलाडी तथा अन्य जनशक्तिको स्वास्थ्य सम्बन्धी सेवाको लागि स्वास्थ्य शाखा रहने गरी प्रस्ताव गरिएको छ। त्यसैगरी प्रशासन महाशाखा अन्तर्गत परिषद्को दैनिक प्रशासनिक तथा जनशक्ति परिचालन सम्बन्धी कार्यको लागि प्रशासन तथा योजना शाखा, आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्न लेखा शाखाको प्रस्ताव गरिएको छ। अधिकृत एघारौं तहको सदस्य-सचिव सहित प्रतियोगिता तथा खेल प्रतिष्ठान महाशाखामा अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तहको (शिक्षा/शिक्षा प्रशासन) महाशाखा प्रमुख र सो अन्तर्गतिका शाखाहरूमा शिक्षा प्रशासन प्रशिक्षण समूहका कर्मचारी रहने गरी प्रस्ताव गरिएको छ। त्यसैगरी प्रशासन महाशाखामा अधिकृतस्तर नवौं/दशौं (प्रशासन/सामान्य प्रशासन) तहको महाशाखा प्रमुख र सो अन्तर्गत प्रशासन तथा योजना शाखामा प्रशासन सेवा, आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवाका कर्मचारी रहने गरी प्रस्ताव गरिएको छ।

३.२ प्रस्तावित दरबन्दी विवरणको व्याख्या:

प्रदेश खेलकुद परिषद्, गण्डकीमा विभिन्न महाशाखा र शाखामा रहने गरी अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तहको कर्मचारी सहित जम्मा १६ जनाको अस्थायी दरबन्दी प्रस्ताव गरिएको छ। जसमा १२ जना प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराउने, दुई जना कार्यालय सहयोगी र दुई जना हलुका सवारी चालक करार सेवामा राख्ने गरी प्रस्ताव गरिएको छ। परिषद्मा रहने कर्मचारीको दरबन्दी तेरिज देहाय अनुसार प्रस्ताव गरिएको छ:

सि.नं.	कर्मचारीको पद/तह	सेवा/समूह	प्रस्तावित दरबन्दी	कैफियत
१	सदस्य सचिव (एघारौं तह सरह)	-	-	म.प. बाट नियुक्ति हुने
२	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	प्रशासन/सा. प्रशासन	१	
३	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	शिक्षा/शिक्षा प्रशासन	१	
४	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं-१	प्रशासन/सा. प्रशासन	१	
५	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं-१	शिक्षा/फिजिकल एजुकेशन	१	
६	अधिकृतस्तर छैंठौं	प्रशासन/लेखा	१	

~~उप-सचिव~~

५

प्रमुख संचालन

७	सहायकस्तर चौथो/पाँचौ	आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	१	
८	सहायकस्तर चौथो/पाँचौ	प्रशासन/ सा. प्रशासन	२	
९	सहायकस्तर चौथो/पाँचौ	शिक्षा/ शिक्षा प्रशासन	१	
१०	सहायकस्तर चौथो/पाँचौ	स्वास्थ्य/हेल्थ इन्सपेक्शन	१	
११	सहायकस्तर पाँचौ/छैटौ	इंजिनियरिंग/सिभिल	१	
१२	सहायकस्तर चौथो/पाँचौ	स्वास्थ्य/फिजिओ	१	
१३	हलुका सवारी चालक	मेकानिकल	२	करार
१४	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन	२	करार
जम्मा			१६	

(यस दरबन्दी विवरणमा सदस्य सचिवको पद गणना गरिएको छैन)

नोट:

- १) विभिन्न खेल विधाका प्रशिक्षकहरूडाइटिसियन ,अनुसन्धान अधिकृत ,/न्युट्रिसियन ,माली ,
सुरक्षाकर्मी ,सरसफाइकर्मीसेवा करारमा लिन सकिने ।

ee
प्रमुख सचिव

३.३ संगठन संरचनाको वित्तीय विश्लेषणः

नयाँ स्थापना हुने प्रदे खेलकुद परिषद्को लागि अनिवार्य दायित्व अन्तरगत तलब भत्ता शीर्षकमा देहायअनुसार थप आर्थिक दायित्व पर्ने देखिएको छ।

सि. नं.	कर्मचारीको पद/तह	सेवा/समुह	प्र. दरवन्दी	तलब स्केल	जम्मा तलब (१२ महिनाको)	चाडपर्व खर्च	महंगी भत्ता	पोषाक भत्ता	कुल जम्मा	कैफियत
१	सदस्य सचिव (एघारौं तह सरह)			५२६००	६३१२००	५२६००	२४०००	१००००	७१७६००	
२	अधिकृतस्तर दशौ/नवौ	प्रशासन/ सामान्य प्रशासन	१	४९३८०	५९२५६०	४९३८०	२४०००	१००००	६७५९४०	
३	अधिकृतस्तर दशौ/नवौ	शिक्षा प्रशासन	१	४९३८०	५९२५६०	४९३८०	२४०००	१००००	६७५९४०	
४	अधिकृतस्तर आठौ/सातौ	प्रशासन/ सामान्य प्रशासन	१	४२२८०	५०८५६०	४२२८०	२४०००	१००००	५८४९४०	
५	अधिकृतस्तर आठौ/सातौ	शिक्षा/फिजिकल एजुकेशन	१	४२२८०	५०८५६०	४२२८०	२४०००	१००००	५८४९४०	
६	अधिकृत छैठौ/ सहायक पाँचौ	प्रशासन/लोखा	१	३७९९०	४५५८८०	३७९९०	२४०००	१००००	५२७५७०	
७	सहायकस्तर पाँचौ	आर्थिक यो. तथ्याङ्क/तथ्याङ्क	१	३०२००	३६२४००	३०२००	२४०००	१००००	४२६६००	
८	सहायकस्तर पाँचौ	प्रशासन/सामान्य प्रशासन	२	३०२००	७२४८००	३०२००	४८०००	२००००	८२३०००	
९	सहायकस्तर पाँचौ	शिक्षा/निरीक्षण	१	३०२००	३६२४००	३०२००	२४०००	१००००	४२६६००	
१०	सहायकस्तर पाँचौ	स्वास्थ्य सेवा/	१	३०२००	३६२४००	६०४००	२४०००	१००००	४५६८००	
११	सहायकस्तर पाँचौ	स्वास्थ्य/फिजिओ	१	३०२००	३६२४००	३०२००	२४०००	१००००	४२६६००	
१२	सहायकस्तर पाँचौ/छैठौ	इंजिनियरिङ/सिभिल	१	३०२००	३६२४००	३०२००	२४०००	१००००	४२६६००	
१३	हलुका सवारी चालक	मेकानिकल सेवा	२	२४०९०	५७६२४०	४८०२०	४८०००	२००००	६९२२६०	

~~प्रस्तुति सचिव~~

प्रदेश खेलकुद परिषद्का लागि अनिवार्य दायित्व अन्तरगत मात्र रु. ८० लाख ७२ हजार ४ सय आर्थिक व्ययभार हुने देखिएको छ। अन्य अनिवार्य दायित्व लगायतका शीर्षकमा समेत थप व्ययभार हुने देखिन्छ।

पारिश्रमिक तथा कार्यक्रम खब्च

पारिश्रमिक तर्फ कर्मचारीको लागि मात्र रु. ८० लाख ७२ हजार ४ सयको आर्थिक व्ययभार हुने देखिन्छ।

प्रस्तुत संगठनात्मक संरचना निर्माण भई तोकिएको कार्यक्षेत्र बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा उल्लेखनीय रकम राजस्वका रूपमा प्राप्त हुने देखिन्दैन। तथापी खेल संघ संस्था दर्ता, नविकरण, पूर्वाधार उपयोग शुल्क, प्रशिक्षण सेवा शुल्क लिएको खण्डमा हुने आन्तरिक आम्दानीबाट केही राजश्व प्राप्त हुन सक्ने देखिन्छ। यद्यपि, बाह्य सरोकारबाला र गैरसरकारी क्षेत्रको सहकार्यमा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्नसक्ने हुँदा सरकारी स्रोत बाहेकका क्षेत्रहरूको स्रोत र लगानी परिचालन गर्नसक्ने संभावना छ।

३.४ निष्कर्ष तथा सुझाव:

प्रदेश खेलकुद विकास ऐन, २०७७ बमोजिम स्थापना भएको प्रदेश खेलकुद परिषद् र सोही ऐनमा तोकिएका जिम्मेवारी सहित कार्यबोझ, कार्यप्रकृति र उपलब्ध साधन र स्रोतका आधारमा संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरिएको छ।

प्रदेश खेलकुद परिषद्को कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने खेलकुदको विकासका लागि आवश्यक नीति, रणनीति, खेल प्रतियोगिता, खेलकूद पूर्वाधार, खेल प्रशिक्षण, खेलकुद सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि तथा निर्देशिका, खेल संघ, सँस्थाहरूको दर्ता, नविकरण, खेलाडीहरूको सामाजिक सुरक्षा लगायतका विषय सम्बन्धी कार्य गर्न प्रदेश खेलकुद परिषद्को संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदनमा चुस्त दुरुस्त संगठन संरचना प्रस्तावित गरिएको छ। यसरी संगठन प्रस्ताव गरिरहँदा खेल क्षेत्रको प्रभावकारी सञ्चालनको लागि विशिष्टिकृत जनशक्तिको व्यवस्थापनको लागि आवश्यक कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्ने महशुष गरिएको छ।

प्रदेश खेलकुद परिषद्को स्थापना र सञ्चालनबाट संविधान, संघीय नीति तथा कानून, प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रम, आवधिक योजनाहरू कार्यान्वयनमा प्रत्यक्ष सहयोग पुग्नेछ। फलस्वरूप प्रदेशको खेल क्षेत्रमा उल्लेख्य उपलब्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ।

प्रदेश सरकार
युवा तथा खेलकुद सञ्चालन
गण्डकी प्रदेश
पोखरा, नेपाल

अनुसूची-१

लेखा प्राप्ति

प्रदेश खेलकुद परिषद्, गण्डकीको संगठन तालिका

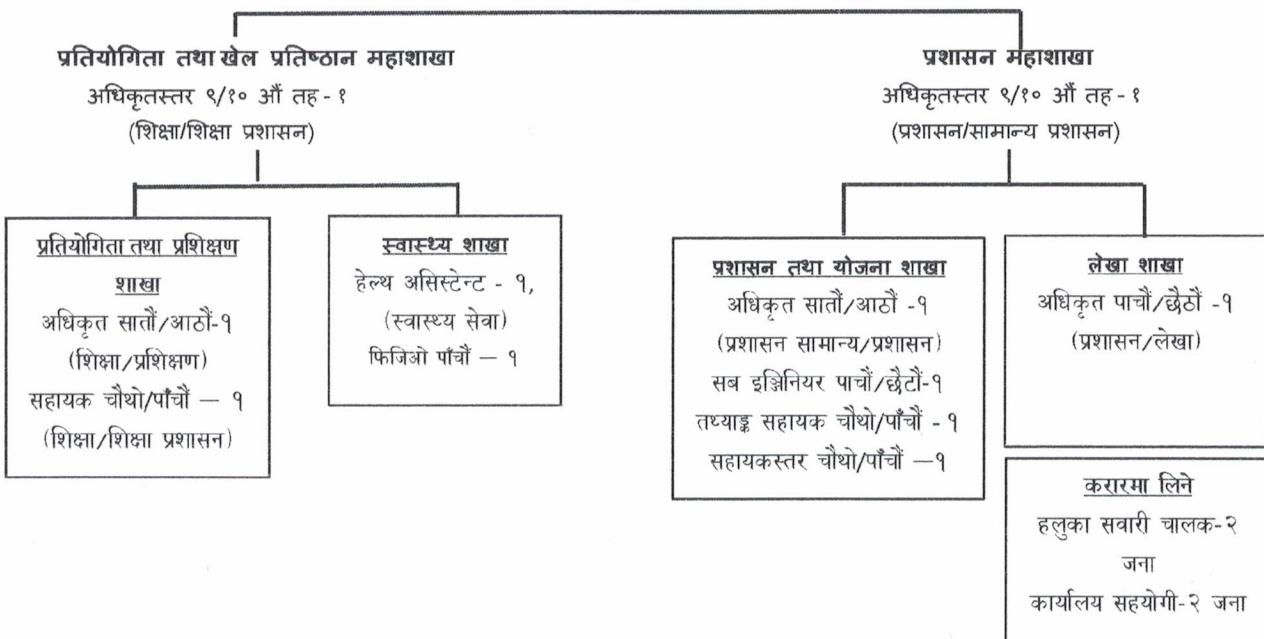
अध्यक्ष

(मा. युवा तथा खेलकुद मन्त्री)

उपाध्यक्ष

सदस्य सचिव (अधिकृतस्तर ११ औं तह सरह)

स्वकीय सचिव - सहायक पाँचों - १

- विभिन्न विधाका प्रशिक्षकहरू सेवा करारमा राख्न सकिने ।
- खेल अनुसन्धान अधिकृत/न्यूट्रिसियन/डाइट्रिसियन करारमा राख्न सकिने ।
- सरसफाइकर्मी, सुरक्षा गार्ड र माली सेवा करारमा लिन सकिने ।

युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय
गण्डकी प्रदेश
पोखरा, नेपाल

प्रस्तुत सचिव

अनुसूची २

प्रदेश खेलकुद परिषद्, गण्डकी प्रदेशको प्रस्तावित दरबन्दी तेरिज

सि.नं.	कर्मचारीको पद/तह	सेवा/समुह	प्रस्तावित दरबन्दी	कैफियत
१	सदस्य सचिव (एगारौ तह सरह)	-	-	म.प. बाट नियुक्ति हुने
२	अधिकृतस्तर नवौ/दशौ	प्रशासन/सामान्य प्रशासन	१	
३	अधिकृतस्तर नवौ/दशौ	शिक्षा/शिक्षा प्रशासन	१	
४	अधिकृतस्तर सातौ/आठौ-१	प्रशासन/सा. प्रशासन	१	
५	अधिकृतस्तर सातौ/आठौ-१	शिक्षा/फिजिकल एजुकेशन	१	
६	अधिकृतस्तर छैटौ	प्रशासन/लेखा	१	
७	अधिकृतस्तर पाँचौ	आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	१	
८	सहायकस्तर पाँचौ	प्रशासन/ सा. प्रशासन	२	
९	सहायकस्तर पाँचौ	शिक्षा/ शिक्षा प्रशासन	१	
१०	सहायकस्तर पाँचौ	स्वास्थ्य/हेल्थ इन्सपेक्शन	१	
११	सहायकस्तर पाँचौ/छैटौ	सब इञ्जिनियर	१	
१२	सहायकस्तर पाँचौ	स्वास्थ्य/फिजिओ	१	
१३	हलुका सवारी चालक	मेकानिकल	२	करार
१४	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन	२	करार
जम्मा			१६	

(यस दरबन्दी तेरिजमा सदस्य सचिवको पद गणना गरिएको छैन ।)

